

РЕШЕНИЕ

№ 76

гр. Смолян, 01.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Сийка Златанова

при участието на секретаря Сирма Купенова
като разгледа докладваното от Сийка Златанова Гражданско дело №
20215440100695 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищецът „*“ АД е предявил обективно и субективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 79, ал.1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД срещу Р. В. Ш. и К.К. * - * от гр. Смолян, с които се иска да бъде установено по отношение на ответниците, че същите дължат солидарно по Договор за банков кредит № */19.11.2012 г. сумите: 1 642,61 евро непогасена главница, включваща падежирала главница в общ размер 1 190,16 евро по вноски от 18.03.2014 г. до 18.10.2020 г. вкл. и предсрочно изискуем остатък по вноските с падежи 18.11.2020 г. – 18.10.2022 г. в общ размер 452,45 евро; 110,52 евро непогасена договорна лихва за периода 18.11.2019 – 11.11.2020 г.; 123,84 евро обезщетение за забава за периода 18.08.2016 – 12.03.2020 г.; 47,64 евро договорна лихва по чл. 85 ЗЗД, вр. чл. 306 ТЗ за периода 13.03.2020 – 13.05.2020 г.; 53,29 евро обезщетение за забава на просрочени плащания за периода 14.05.2020 – 11.11.2020 г. по т. 10 от договора; 6,44 евро законна лихва за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г.; 31,90 евро разноски за връчване на покана, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.11.2020 г. до окончателното плащане. Претендира за разноските по заповедното и настоящото производство.

Фактическите твърдения, на които ищецът основава исковите, се свеждат до следното:

„*“ АД е депозирала в Районен съд Смолян заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК, с което Банката е искала от съда да издаде заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу длъжниците. Срещу издадената заповед постъпило възражение от ответниците, което е породило правният интерес на ищеца от предявяване на исковите.

Между Кредитора „*“ АД от една страна и Р.Ш. от друга страна като кредитополучател, е сключен Договор за банков кредит № */19.11.2012 г.. Договорът е обезпечен с договор за поръчителство от 19.11.2012 г., сключен между банката и поръчителя * *.

По силата на договора за кредит Банката е предоставила на Кредитополучателя банков кредит в размер на 2 050 евро с краен срок на усвояване 21.11.2012 г. и краен срок на погасяване 18.11.2022 г. Кредитът е усвоен изцяло са 19.11.2012 г. по сметка на кредитополучателя. В периода 16.03.2013 – 25.10.2019 г. кредитополучателят е погасявал главници и в периода от 18.12.2012 – 21.11.2020 г. е погасявал лихви. Кредитът е в просрочие от 18.03.2014 г. – общо 2445 дни към 25.11.2020 г., като са просрочени 80 вноски

за главница с падежите между 18.03.2014 и 18.10.2020 г. Общият размер на просрочената главница е 1 190,16 евро. На 12.11.2020 г. е настъпила предсрочна изискуемост и целият изискуем размер е 1 642,61 евро. Просрочени са и 12 вноски за лихва с падежи от 18.11.2019 до 18.10.2020 г., като общо просрочената лихва е 149,68 евро.

Договорената лихва е в размер на базовия лихвен процент, увеличен с 8,51 пункта, като към момента на сключването на договора е 7,99 %.

На осн. чл. 10 от договора дължимите плащания са олихвени с договорени лихвен процент плюс надбавка в размер на законната лихва, считано от деня следващ падежа на отделните вноски. Тъй като ответниците не изпълнили доброволно в определения им срок, кредиторът образувал заповедното производство. След получаване на ПДИ от * * длъжниците подали възражение срещу издадената заповед за незабавно изпълнение.

В срока по чл. 131 ГПК ответниците са подали отговор на исковата молба, с който оспорват исковете като неоснователни и молят да бъдат отхвърлени.

Ответницата * * прави възражение за преклудирана отговорност за главница в размер на 1 070,85 евро в периода 18.03.2014 - 18.05.2020 г. и за договорна лихва в размер на 79,04 евро за периода 18.11.2019 – 18.05.2020 г. поради изтекъл 6-месечен срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД. Счита, че не дължи и лихва за просрочие поради липса на твърдения коя част от вземането и кога е падежирила.

Счита, че претенциите на банката за обезщетение за забава за просрочени плащания и наказателна лихва касаят едно и също вземане и е недопустимо да се претендира два пъти. Твърдят, че клаузата по чл. 10 от договора е нищожна като неравнопоставна, тъй като е необосновано висока е наказателната лихва в размер на 26,5 %.

Банката е извършила неправилно погасяването по кредита, като с извършените плащания е погасявала недължими плащания за просрочие/наказателна лихва, вместо за главница и договорна лихва, поради което и исковете за главница и лихва са неоснователни.

Възразяват, че не дължат договорна лихва на осн. чл. 85 ЗЗД, вр. чл. 306 ТЗ.

Правят възражения за погасени по давност вземания за главница за периода 18.03.2014 – 18.11.2015 г. в размер на 194,08 евро, както и вземанията за лихва за просрочие/наказателна лихва в периода 18.08.2016 – 18.11.2017 г..

Претендират за разноски.

В съдебно заседание ищецът се представлява от юр. * – р.пр., която поддържа исковете и моли да бъдат уважени, претендира присъждане на разноските за настоящото производство по представения списък.

Ответниците не се явяват и не се представляват.

Фактически и правни изводи:

По ч.гр.д. № *2020 г. на СмРС, образувано по подадено заявление на 25.11.2020 г. от „*” АД - София, Смолянският районен съд е издал заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК № */03.12.2020 г., допълнена с разпореждане № с която е разпоредено длъжниците Р. В. Ш. и К.К. *- * да заплатят солидарно на кредитора „*” АД с ЕИК * сумите, дължими по Договор за банков кредит № */19.11.2012 г.: 1 642,61 евро главница; 110,52 евро договорна лихва по т. 4 от договора за периода 18.11.2019 – 11.11.2020 г.; 123,84 евро обезщетение за забава по т. 10 от договора за периода 18.08.2016 – 12.03.2020 г.; 47,64 евро договорна лихва по чл. 85 ЗЗД, вр. чл. 306 ТЗ за периода 13.03.2020 – 13.05.2020 г.; 53,29 евро обезщетение за забава за периода 14.05.2020 – 11.11.2020 г.; 6,44 евро законна лихва за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г.; 31,90 евро разноски за покана, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.11.2020 г. до окончателното плащане и 78,87 лв. държавна такса и 150 лв. юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК са постъпили писмени възражения от длъжниците, че не дължат изпълнение по издадената заповед за изпълнение.

С Разпореждане № 759/07.06.2021 г. съдът е указал на заявителя ”*” АД, че в едномесечен срок от съобщаването му може да предяви срещу длъжниците по издадената заповед за изпълнение иск за установяване на вземането, си като до внесе дължимата ДТ.

Разпореждането е получено от заявителя на 15.06.2021 г. и на 02.07.2021 г. е подадена настоящата искова молба, с която ищецът е предявил обективно и субективно

съединени установителни искове с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 79, ал.1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване на съществуването на вземането му срещу длъжниците по издадената заповед за изпълнение.

Видно от представения Договор за банков кредит № */19.11.2012 г., сключен между „*“ АД и Р. В. Ш., банката е предоставила на кредитополучателя банков кредит в размер на 2050 евро за погасяване на съществуващи задължения по друг договор за кредит № * г., преведени по разплащателната сметка на Ш. в банката с IBAN * с краен срок за погасяване 18.11.2022 г..

В т. 4 от Договора е договорена годишна лихва в размер на БЛП на банката, който към момента на сключване на договора е 7,99 %, плюс надбавка от 8,51 пункта или общо 16,5 %., при ГПР 18,93 %.

Общата дължима сума от кредитополучателя по кредита е 4 285,15 евро.

Видно от погасителния план към договора за кредит, същият е следвало да бъде върнат на 120 месечни погасителни вноски в размер на 35,26 евро всяка, платими до 18-то число на съответния месец.

В деня на усвояване на кредита кредитополучателят се е задължил да плати на банката 20 лева такса за разглеждане на искането, съгласно чл. 6 от договора, а банката е събрала комисионна за управление на кредита в размер на 2 % от разрешения кредит – т. 7.

Съгласно т. 10 от договора Плащания, дължими, но неизвършени в срок поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на кредитополучателя в банката, се отнасят в просрочие и се олихвяват с договорения в т. 4 лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната вноски.

В края на договора кредитополучателят е декларирал, че е запознат с общите условия на банката за кредити на физическите лица и приема прилагането им при уреждане на отношенията с кредитополучателя.

Договорът е подписан от упълномощен представител на банката и от кредитополучателя.

Вземането на банката за главница, лихви, такси, комисионни и разноски е обезпечен с поръчителството на К.К. * - *. По силата на договора за поръчителство * * е поела задължението да отговаря солидарно с кредитополучателя Р.Ш. по договора за банков кредит № */19.11.2012 г. за всички задължения за главница, лихви и разноски. Договорът е подписан от упълномощен представител на банката и от поръчителя.

Съгласно чл. 6.1 на Общите условия, приети от УС на Банката, в сила от 05.10.2012 г. и същите в сила от 03.02.2020 г. с решение от 26.05.2009 г., приложими към момента на сключване на договора, плащанията дължими, но незавършени в срок поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на кредитополучателя се отнасят в просрочие и се олихвяват с договорения лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер, съгласно договора, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната дължима сума, независимо дали падежът е в неработен ден.

С нотариални покани от 22.10.2020 г. банката е поканила длъжника Р.Ш. и поръчителя * * да платят в тридневен срок задължението по кредита, което към 21.10.2020 г. възлиза на 1 955,77 евро, от които просрочени задължения в размер на 1 214,42 евро, включващи 902,28 евро просрочена главница и 312,14 евро просрочена лихва. Със същите покани кредитът е обявен за изцяло предсрочно изискуем. Поканите са връчени на 27.10.2020 г на * *.

За връчването на нотариалните покани банката е платила две нотариални такси по 31,20 лева или общо 62,40 лева. /л. 25 - 28/.

Съгласно заключението по назначената СИЕ, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено, сумата по Договора за банков кредит № *, сключен на 19.11.2012 г. е предоставена чрез превод по вписаната в договора разплащателна сметка в евро с IBAN * с титуляр на сметката * * Ш.. Кредитът е усвоен на 19.11.2015 г., както следва: 41.00 евро - комисиона за управление на кредит № *; 12.78 евро - такса за разглеждане на искане за кредит № *; 1 984.30 евро - погасени задължения по Договор за банков кредит № * - * на * * Ш., съгласно Договор за банков кредит № * - *; 11.92 евро - погасени задължения за договорна лихва на 18.12.2012 г. по Договор за банков кредит № *. По кредита се направени погасителни вноски в общ

размер 2 792.53 евро, подробно посочени по дата и размер в приложената към експертизата Таблица 1, к. 1 и к. 20.

Непогасените задължения на длъжника по горепосочения Договор към датата на депозиране на Заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 417 ГПК, а именно към 25.11.2020 г., са в размер 1 971.20 евро, както следва: главница в размер на 1 642.61 евро, формирана от усвоената сума, намалена с направените вноски; лихва върху редовен дълг в размер на 143.65 евро, начислена за периода 18.11.2019 г. - 11.11.2020 г. (Таблица 1, к.9, р. 12.11.2020 г.); Лихва върху просрочена главница в размер на 178.55 евро, начислена за периода 18.08.2016 - 25.11.2020 г. (Таблица 1, к. 16, р. 25.11.2020 г.), без да се начислява за периода на обявеното извънредно положение от 13.03.2020 до 14.07.2020 г.; Законна лихва върху непогасена главница в размер на 6.39 евро, начислена за периода 12.11.2020 - 25.11.2020 г..

Непогасените задължения на длъжника по горепосочения Договор към датата на изготвяне на заключението - 17.12.2021 г., са в размер 2 147.78 евро, както следва: Главница в размер на 1 642.61 евро, формирана от усвоената сума, намалена с направените вноски; Лихва върху редовен дълг в размер на 143.65 евро, начислена за периода 18.11.2019 - 11.11.2020 г. (Таблица 1, к.9, р. 12.11.2020 г.); Лихва върху просрочена главница в размер на 178.55 евро, начислена за периода 18.08.2016 - 25.11.2020 г. (Таблица 1, к.16, р. 25.11.2020 г.), без да се начислява за периода на обявеното извънредно положение от 13.03.2020 г. до 14.07.2020 г. и законна лихва върху непогасена главница в размер на 182.97 евро, начислена за периода 12.11.2020 - 17.12.2021 г..

Съдът кредитира заключението на вещото лице като обективно и компетентно изготвено.

Разгледани по същество по същество исковете са частично основателни по следните съображения:

С установителния иск по чл. 422, вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК се цели да бъде установено по исков ред в едно спорно производство съществуването на вземането, за което е била издадена заповед за изпълнение по реда на заповедното производство. Целта на предявяването на този иск е да се установи безспорно наличието на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение. По този специален установителен иск в тежест на ищеца е да докаже факта, от който произтича вземането, а на ответника - възраженията си срещу вземането.

В случая безспорно се установи от обсъдените по-горе доказателства, че банката ищец е изпълнила задължението си по договора за кредит и е превела по сметка на ответника Р.Ш. договорения кредит, който същият е усвоил напълно, поради което е възникнало и задължението му да погаси кредита ведно с дължимите лихви.

Няма спор, че по силата на договора за поръчителства за ответницата * * е възникнала пълната поръчителска отговорност, солидарно с кредитополучателя, за изпълнение на цялото задължение по договора за кредит.

Безспорно се установи също, че ответникът като кредитополучател дължи изпълнение на задълженията по Договора за банков кредит. Кредитополучателят е извършил плащания по кредита, но са останали неизпълнени задължения за главница и договорна лихва и е възникнало задължението му за заплащане на лихва за забава. Освен това след отправянето на нотариалните покани към солидарните длъжници, същите не са изпълнили задължението да платят пълния остатък по договора за кредит.

Безспорно се установи също, че преди подаване на заявлението по чл. 417 ГПК договорът е обявен за предсрочно изискуем на 27.10.2020 г. – датата на връчване на нотариалните покани за плащане, съдържащи уведомление за предсрочна изискуемост.

Исковите се считат предявени на 25.11.2020 г., съгласно разпоредбата на чл. 422, ал. 1 ГПК.

Поради обявената предсрочна изискуемост, вземането е изискуемо в пълния размер на остатъка по главница, договорна лихва, санкционна лихва и лихва за забава.

Безспорно се установи от заключението по назначената СИЕ, че по кредита са погасени общо 2 792,53 евро, като след 21.01.2020 г. плащанията напълно са преустановени.

Поради неизпълнение на месечните плащания на падежите е начислена и претендирана от страна на банката и договорената от страните наказателна лихва.

Съдът приема за основателно възражението на ответниците за изтекла погасителна

давност както по отношение на част от вноските за главница, така и на част от вноските за договорна възнаградителна лихва, респ. за лихвата за забава.

Съгласно общото правило на чл. 114, ал. 1 ЗЗД, давността тече от момента, в който вземането е изискуемо. Константна е задължителната практика на ВКС - Решение № 261/12.07.2011 г. по гр.д. 795/2010 г. на IV г.о.; Решение № 28/05.04.2012 г. по гр.д. 523/2011 г. на III г.о., че връщането на заема на погасителни вноски не превръща тези вноски в периодични плащания. При договора за заем е налице неделимо плащане, а договореното връщане на заема по този начин представлява съгласие на кредитора да приеме изпълнение от страна на длъжника на части - аргумент за противното от чл. 66 ЗЗД, с оглед на което по отношение на тези вноски не е приложима кратката давността по чл. 111 б. „в“, предл. посл. ЗЗД за други периодични плащания. В случая се касае за месечни погасителни вноски, съдържащи два елемента – главница и договорна лихва. За настъпването на погасителната давност на всеки един от елементите намират приложение общите правила на ЗЗД. По отношение вземането в частта на главницата е приложим петгодишният давностен по чл. 110 ЗЗД, а към вземането за възнаградителна лихва е приложим тригодишният давностен срок по чл. 111 б. "в" ЗЗД.

Относно ответника Р.Ш.:

Относно иска за главницата:

Съдът приема за основателно възражението на ответниците за изтекла погасителна давност за вноските за главница в период от пет години преди подаване на заявлението по ч.гр.д. № *2020 г., когато се прекъсва давността, а именно за периода 18.03.2014 г. - 25.11.2015 г., тъй като задължението по договора за банков кредит е неделимо, но разсрочено за плащане на части във времето и се погасява с общата 5- годишна давност по чл. 110 ЗЗД. Съгласно заключението по СИЕ общият размер на дължимата главница за целия период от 18.03.2014 г. до 18.10.2022 г. е 1 642,61 евро, определена от усвоената сума, намалена с направените вноски. Така дължимият остатък на главницата по кредита, определен след като от общия размер на главницата 1 642,61 евро, определена от експертизата бъдат извадени дължимите главници по вноските за периода на изтеклата погасителна давност в общ размер на 194,11 евро /кол. 12 срещу ред 18.11.2015 г. в таблицата/, е в размер на 1 448,50 евро. До този размер искът за главница е основателен по отношение на ответника Ш. и следва да бъде уважен, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.11.2020 г. – датата на подаването на заявлението до окончателното заплащане на задължението и да бъде отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 1 642,61 евро и за периода от 18.03.2014 г. - 25.11.2015 г..

Относно иска за договорната лихва:

Съдът счита за неоснователно възражението на ответниците за изтекла 3-годишна погасителна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД за договорната възнаградителна лихва върху редовния дълг за периода от 25.11.2017 до 25.11.2020 г.. Видно от заключението по СИЕ, размерът на дължимата договорна лихва за посочения период възлиза на 143,65 евро, начислена за периода 18.11.2019 – 11.11.2020 г.. Договорната лихва се дължи до обявяването на кредита за предсрочно изискуем на 27.10.2020 г., поради което искът за договорна лихва, предявен в размер на 110,52 евро следва да бъде уважен в пълен размер, но да бъде отхвърлен за периода 27.10.2020 – 11.11.2020 г..

Относно иска за обезщетение за забава:

Съдът приема за основателно и възражението за изтекла 3-годишна погасителна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД за обезщетението за забава за периода преди 25.11.2017 г.. тази санкционна лихва се претендира за периода 18.08.2016 – 12.03.2020 г.. За периода от 18.08.2016 - 25.11.2017 г. искът е неоснователен и подлежи на отхвърляне като погасен по давност, както и в частта за разликата от пълния предявен размер от 123,84 евро и 87,89 евро /кол. 16, ред 18.03.2020 г./ минус 42,39 лв. /кол. 16, ред 18.11.2017 г./. Или искът е основателен за 78,34 евро и за периода 25.11.2017 – 12.03.2020 г. и в тази част следва да бъде уважен.

Относно иска за договорна лихва по чл. 85 ЗЗД и чл. 306 ТЗ в размер на 47,64 евро за периода 13.03.2020 – 13.05.2020 г., същият не се доказва по основание и размер и следва да бъде отхвърлен.

Не се доказва и иска за обезщетение за забава на просрочени плащания в размер на 53,29 лв. за периода 14.05.2020 – 11.11.2020 г., поради което същият следва да бъде

отхвърлен.

Относно законната лихва върху главницата за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г., искът е основателен до размера от 6,39 евро, установен от експертизата и следва да бъде отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 6,44 евро.

Относно иска за разноси за връчване на нотариални покани искът е основателен и доказан и следва да бъде уважен в пълния предявен размер от 31,90 евро – равностойността на 62,40 лв..

По отношение на ответницата * *:

Възражението за погасяване на поръчителството поради неспазване на преклузивния срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД за предявяване на вземането от кредитора срещу длъжника е основателно. Както е прието в решение № 83 от 26.05.2017 г. на ВКС по т. д. № */2016 г., IV г. о., ТК, докладчик съдията * *, постановено по реда на чл. 290 ГПК и което настоящият докладчик напълно споделя, когато в договор е уговорено, че обезпечено с поръчителство задължение към кредитора (главното задължение по смисъла на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД) ще се погасява на отделни погасителни вноски с различни, последователни падежи, то несъмнено погасяването на всяка от тези вноски води до погасяване на съответната част от главното задължение. Когато дадена вноска не бъде погасена (чрез плащане или по друг начин) на съответния падеж (срок, дата), от този момент тя става изискуема и кредиторът успешно може да проведе иск срещу главния длъжник за плащането на същата вноска. От това ясно следва и изводът, че от същата дата - падежа на вноската - започва да тече и шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД (който е преклузивен, прекратява поръчителството и за него съдът следи служебно - т. 46 от ТР № 4/18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС) и ако кредиторът бездейства и не предяви иск срещу главния длъжник в рамките на този срок, с изтичането му се прекратява задължението на поръчителя за плащането на същата вноска, т. е. - преклудира се отговорността му за съответната част от главното задължение. При това положение е очевидно, че не е необходимо да настъпи падежът и на последната погасителна вноска, респ. - не е необходимо целият дълг да е станал изискуем, за да започне да тече шестмесечният преклузивен срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД по отношение на предходните вноски, чиито падежи вече са настъпили. Ако кредиторът не се грижи за интересите си и бездейства - нито води иск срещу главния длъжник за вноските с вече настъпили падежи, нито обявява на последния предсрочна изискуемост на вноските с ненастъпили падежи, положението не се променя и шестмесечният преклузивен срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД тече за всяка отделна вноска от съответната дата на настъпването на падежа ѝ.

Предвид обстоятелството, че исковете са предявени на 25.11.2020 г. – датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК, то шестмесечният преклузивен срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД е започнал да тече на 25.05.2020 г. За всички претендирани от ищеца вноски за главница и лихви преди 25.05.2020 г. е настъпил преклузивният срок и е прекратено поръчителството на ответницата * за тях, поради което и за тях по отношение на нея исковете са неоснователни. Относно главницата: искът е основателен за периода 18.06.2020 – 18.10.2022 г. /кол. 10/ в размер на 502,01 евро. Искът за договорна лихва е основателен за периода 25.05.2020 - 27.10.2020 г. за сумата от 56,98 евро. Относно разностите за връчване на нотариалните покани ответницата * също отговаря солидарно с първия ответник. Ето защо тези три иска са основателни по отношение на ответницата * до посочените размери, а в частта до пълния предявен размер следва да бъдат отхвърлени. Останалите искове са изцяло неоснователни спрямо тази ответница и подлежат на отхвърляне.

Относно възражението на ответниците за нищожност на клаузата по т. 10 от договора за кредит по смисъла на чл. 143 ЗЗП и чл. 26 ЗЗД:

Неоснователно е възражението на ответниците за нищожност на клаузата по т. 10 от договора, тъй като по начина, по който е договорена наказателната лихва в т. 10 от договора за кредит и т. 10.1. от общите условия, същата има характер на неустойка. Добрите нрави са морални норми, съпътстващи развитието на обществото на даден негов етап, които съществуват като общи принципи или произтичат от тях. Според задължителните разяснения, дадени с ТР № 1/13.06.2010 г. по тълк. дело № 1/2009 г. на ОСТК, ВКС, условията и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка произтичат от нейните функции, както и от принципа за справедливост в гражданските и търговските

правоотношения. Неустойката следва да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. В случая уговореният между страните по-висок лихвен процент, който е предвиден да се начислява при просрочие на месечните вноски, по никакъв начин не противоречи на добрите нрави и не води до извод, че предвидената неустойка излиза извън присъщите ѝ функции. Напротив, същият е израз на основната функция на наказателната неустойка - стимулиране на срочното изпълнение от страна на длъжника, като по този начин се обезпечава финансовия интерес на кредитора. Процесната договореност за наказателна лихва не е нищожна поради накръняване на добрите нрави. Освен това размерът на претендираната наказателна лихва не навежда на извод за несправедливо обогатяване на ищеца при съпоставката му с вида на конкретното неизпълнение, което е съществено с оглед на непогасената сума и вредите от това неизпълнение. Претендираната наказателна лихва /неустойка/ не надхвърля вземането за главница и не въвежда прекомерна санкция за длъжника, предвид на което възражението за прекомерност на същата е изцяло неоснователно. Действително наказателната лихва се формира от договорената лихва плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, но това не означава, че се начислява лихва върху лихва, тъй като наказателната лихва се начислява само върху размера на съответната просрочена главница, но не и върху сбора от вноската, съдържаща главница и договорната лихва. Това се потвърждава от заключението по назначената СИЕ. Клаузата за неустойката /наказателна лихва/ би била нищожна, ако единствената ѝ цел е да доведе до неоснователно обогатяване на кредитора, когато съгласието надхвърля присъщите за неустойката обезщетителна, обезпечителна и наказателна цели. В конкретния случай, това не се установява, поради което и уговореният между страните размер на лихвата не може да се счита за необосновано висок по смисъла на [чл. 143, т. 5 ЗЗП](#). Обстоятелството, че така договорена между страните наказателната лихва /неустойка/ надхвърля размера на законната лихва също не я прави недействителна.

Относно разноските:

И двете страни са заявили искания за присъждане на деловодните разноски.

Ищецът е доказал деловодни разноски в общ размер 549,64 лв., от които 349,64 лв. за държавна такса за образуване на делото и 200 лв. за депозит за вещо лице. Претендира и юрисконсултско възнаграждение в размер на 450 лв.. В заповедното производство ищецът е направил разноски в размер на 228,87 лв., от които 78,87 лв. за държавна такси и 150 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Ответниците не са направили деловодни разноски и такива не им се дължат.

С оглед изхода от спора ще следва на ищеца да бъдат присъдени разноски, както в исковото, така и в заповедното производство /т. 12 от ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК, на ВКС/, пропорционално на уважената част от исковете.

Ще следва на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК да бъде осъден ответникът Р.Ш. да заплати на ищеца деловодни разноски, пропорционално на уважената част от исковете в общ размер 830,78 лв. за исковото производство и 190,21 лв. за заповедното производство.

Ще следва на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК да бъде осъдена ответницата * * да заплати на ищеца деловодни разноски, пропорционално на уважената част от исковете по отношение на нея, солидарно с ответника Ш., в общ размер 292,96 лв. за исковото производство и 67,07 лв. за заповедното производство.

Мотивиран от изложеното Смолянският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено на основание чл. 422, във вр. с чл. 415, ал. 1 ГПК и вр. чл. 79, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД по отношение на Р. В. Ш., ЕГН *****, от гр. Смолян, * * че съществува вземането на „*“ АД - гр. София, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. София, *, представлявано от изпълнителните директори *, *, * и * по Заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК № */03.12.2020 г., издадена по ч.гр.д. № *2020 г. по описа на РС Смолян, допълнена с разпореждане № 31/06.01.2021 г. за сумите: 1 448,50 евро, представляващи дължима главница по договор за банков кредит № */19.11.2012 г. за периода 25.11.2015 - 18.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.11.2020 г. до окончателното плащане; 110,52 евро, представляващи договорна лихва за периода 18.11.2019 - 27.10.2020 г.; 78,34 евро, представляваща обезщетение за забава за периода 25.11.2017 – 12.03.2020 г.; 6,39 евро, представляваща законната лихва върху главницата за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г. и 31,90 евро, представляващи разноски за връчване на нотариални покани, като **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователни и недоказани исковете В ЧАСТТА за главницата за разликата над уважения размер от 1 448,50 евро до пълния предявен размер от 1 642,61 евро и за периода 18.03.2014 г. - 25.11.2015 г.; за договорната лихва за периода 27.10.2020 – 11.11.2020 г.; за обезщетение за забава за разликата над уважения размер от 78,34 евро до пълния предявен размер от 123,84 евро и за периода 18.08.2016 - 25.11.2017 г.; за договорна лихва по чл. 85 ЗЗД, вр. чл. 306 ТЗ за периода 13.03.2020 – 13.05.2020 г. в размер на 47,64 евро; за обезщетение за забава на просрочени плащания за периода 14.05.2020 – 11.11.2020 г. в размер на 53,29 евро по т. 10 от договора; за разликата над уважения размер от 6,39 евро законна лихва за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г. до пълния предявен размер от 6,44 евро..

ПРИЗНАВА за установено на основание чл. 422, във вр. с чл. 415, ал. 1 ГПК и вр. чл. 79, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД по отношение на К.К. * - *, ЕГН *****, от гр. Смолян, * * че съществува вземането на „*“ АД - гр. София, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. София, *, представлявано от изпълнителните директори *, *, * и * по Заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК № */03.12.2020 г., издадена по ч.гр.д. № *2020 г. по описа на РС Смолян, допълнена с разпореждане № 31/06.01.2021 г. за сумите: 502,01 евро, представляващи дължима главница по договор за банков кредит № */19.11.2012 г. за периода 18.06.2020 – 18.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.11.2020 г. до окончателното плащане; 56,98 евро, представляващи договорна лихва за периода 25.05.2020 - 27.10.2020 г., както и 31,90 евро, представляващи разноски за връчване на нотариални покани, като **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователни и недоказани исковете В ЧАСТТА за главницата за разликата над уважения размер от 502,01 евро до пълния предявен размер от 1 642,61 евро и за периода 18.03.2014 г. – 18.06.2020 г.; за договорната лихва за разликата над уважения размер от 56,98 евро до пълния предявен размер от 110,52 евро и за периода 18.11.2019 - 25.05.2020 г.; за обезщетение за забава за периода 18.08.2016 – 12.03.2020 г. в размер на 123,84 евро; за договорна лихва по чл. 85 ЗЗД, вр. чл. 306 ТЗ за периода 13.03.2020 – 13.05.2020 г. в размер на 47,64 евро; за обезщетение за забава на просрочени плащания за периода 14.05.2020 – 11.11.2020 г. по т. 10 от договора в размер на 53,29 евро; за законна лихва за периода 12.11.2019 – 24.11.2020 г. в размер на 6,44 евро.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, вр. чл. 78, ал. 8 ГПК Р. В. Ш., ЕГН *****, от гр. Смолян, * * да заплати на „*“ АД - гр. София, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. София, *, представлявано от изпълнителните директори *, *, * и * съдебни разноски, пропорционално на уважената част от исковете по настоящото дело в общ размер 830,78 лв. и по ч.гр.д. № *2020 по описа на СМРС в размер на 190,21 лв..

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, вр. чл. 78, ал. 8 ГПК К.К. * - *, ЕГН *****, от гр. Смолян, * * да заплати на „*“ АД - гр. София, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. София, *, представлявано от изпълнителните директори *, *, * и * съдебни разноски, пропорционално на уважената част от исковете по настоящото дело в общ размер 292,96 лв. и по ч.гр.д. № *2020 по описа на СМРС в размер на 67,07 лв., солидарно с Р. В. Ш., ЕГН *****, от гр. Смолян, * *.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред СМОС в двуседмичен срок

от връчването му.

Решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____